

KJAK

Annfinn Brekkstein

Býráðslimur fyri Sambandsflokkin

Liberal-sosiali profilurin hjá Sambandsflokkinum

Útgangsstøðið

Sitandi samgonga hevur nú útint sín politikk í skjótt 2 ár og tí ber til at gera nakrar eftirmetingar av førda politikkinum. Á fleiri økjum er samgonguavtalan ógreið og leyst orðað, so út frá tí, er væl møguligt hjá samgonguni at tulka og broyta rætning leypandi. Tað eru kortini nøkur ítøkilig mál, sum vit kunnu eftirmeta.

Øllum kunnugt hevur landskassin eitt stórt árligt hall á figgjarlógini og akkumulerar skuld. Harafturat vísir arbeidsløysið seg varandi høgt, og vit hava eina nettofráflyting av fýroyingum. Ovurstóra veiðitrýstið eftir pelagiskum fiski er eftir øllum at døma løtuvinningur.

Útgangsstøðið í samfelagsbúskapinum er tí partvíst stagnatió og vantandi grundarlag fyri varandi vøkstri.

Langtsiktaði búskaparpolitikkurin miseydnaður

Samfelagsbúskapinum tørvar upp á styttri sikt konjunkturjavnandi politikk, herundir virkseisskapandi íløgur, rationaliseringar o.a. – hesin búskaparpolitikkur hevur sum endamál at skapa stabilitet, steðga fallandi virksemi og steðga øktum arbeidsløysi.

Sjálvt vanligi raksturin av samfelagnum er ein trupulleiki – eitt dømið er seina útskrivingin av veiðiløyvunum á Flemish Cap. Ein skandala at drálað verður so leingi, at veiðitíðin er farin, tá loksins byrjað verður at fiska. Eitt dømi um, at fiskivinnuum-sitingin eigur at flytast frá politiska myndugleikanum til ein óheftan fakligan stovn og gerast skulu fastar mannagongdir.

Upp á longri sikt krevjast bygnaðarbroytingar og nýggjar javnvágir í búskapinum, herundir nýggir vinnukarmar, nýggjar støðugar inntøkur - hesin politikkur hevur til endamáls at skapa meira varandi vøkstur, niðurgjalda skuld og minka arbeidsløysið. Til at tilrættaleggja og seta í verk hetta arbeiðið hevur løgting og landsstýri havt

tíðina líka síðan byrjanina av figgjarkreppuni í 2008 ella umleið 5 ár.

Tað er greitt, at arbeiðið við bygnaðarbroytingum er miseydnað – bestu prógvini um tað er leingi ætlaði kommunureformurin, har landsstýrið legði avgerðina til fólkið og harvið megnaði ikki sjálvt at loysa uppgávuna. Síðan er tað fiskivinnan, har tað í verkætlanini um Nýskipan av fiskivinnuni í veruleikanum ikki er lagt upp til nakrar broytingar – tvørturímóti skal alt verða, sum tað hevur verið seinastu 18 árini á fiskivinnuøkinum. Tann flokkur og tann persónur, sum er ímóti øllum broytingum og menning á fiskivinnuøkinum er settur at leiða verkætlanina um eina Nýskipan av fiskivinnuni.

Landsstýrismaðurin í fiskivinnumálum sigur í fjølmiðlunum eftir 2. viðgerð um áseting av veiði- og avreiðingargjöldum fyri 2013: “Tað er einki endamál í eini uppboðssølu.” Jú, endamálið er at tryggja landskassanum og Føroya fólki mest møguligt avkast av ogn Føroya fólks. Hesin peningur ella avkast skal síðan brúkast til m. a. at kompensera skerjingina í ríkisveitingini, tryggja okkara vælferðarsamfelag og skapa trivnað í samfelagnum.

Fólkaflokkurin hevur eittans endamál við leiðsluni av verkætlanini og uppskotinum um at skatta ónormalan vinning, og tað er, at onki skal henda á fiskivinnuøkinum. Ein slík skipan við t. d. skatting av ónormalum vinningi, sum lagt verður upp til, er ógjørilig at umsita og fáast at virka í praksis - og tí ongar inntøkur til landið.

Vit biða framhaldandi eftir betri samskipan og rationaliseringum av virkseminum á teimum trimum sjúkrahúsunum – til gagns fyri sjúklingarnar.

Vælferðin í vanda

Nú eldraðkið, sum landið umsitur, er við at kvalast í sparingum, hava vit brúk fyri inntøkum. Sum býráðs-politikari eri eg ikki ørkymlaður av tí støðu, sum vit eru komin í á eldraðkinum.

Eg eri av tí fatan, at vald og gjald skulu fylgjast, og at vit ikki skulu hava tvíbýtt máls-øki.

Tað er ov vánaligt, at landsmyndugleikarnir brúka tøl frá 2009 sum grundalag fyri at yvirtaka eldraðkið og ikki tøl fyri 2012 við prís- og lønarhækkunum.

Eg sakni Sambandsflokksins sosiala profil í samgonguni. Flokkurin er ein demokratiskur og sosialt sinnaður flokkur, men hvar er tann sosiali profilurin?

Hinvegin er tað partvíst Karstin Hansen, landsstýris-manni at takka fyri støðuna vit eru komin í – við stuðli frá Fólkaflokkinum. Hann var figgjarmálaráðharri 2002, tá ríkisveitingin í einum høggi varð skerd við 366 mió.kr. - uttan nakað boð upp á at tillaga útreiðslurnar kombinerað við nýggjar inntøkur til landskassan. Tað gerst tí uppافتur neyðugari hjá Sambandsflokkinum at kompensera landskassan fyri inntøkumissin, sum eisini Fólkaflokkurin stóð fyri – eitt nú við avkasti frá folksins ogn o. a.

Politisk avrik

Tað er kortini nakrir glottar og avrik at hóma, sum Sambandsflokkurin hevur staðið fyri seinastu tíðina. Okkara landstýrismaður í mentamálum hevur sett hol á verkætlanina um Skúladepilin við Marknagil og skapt møguleikar at gjøgnumføra hesa verkætlan. Harafturat er gongd sett á útbyggingina av Kringvarphúsinum. Tvær mennandi verkætlanir, sum eisini handla um organisatoriskar samanlegg-ingar, rationaliseringar og fleiri møguleikar fyri menn-ing.

Okkara landsstýrismaður í vinnumálum hevur eisini gjørt ymiskt á vinnuøkinum, eitt nú sett á stovn gransk-arapark, strategiætlan fyri ferðavinnuna samstundis sum nógvar broytingar eru gjørðar í lóggávuni fyri at betra karmarnar hjá vinnuni.

Nakrar av hesum verkætlanum hava tikið langa tíð at seta á skinnarar, men nú verða tær so framdar í

verki.

Flokkurin hevur víst ábyrgd í hesum truplu tíðum, men vit kunna gera tað betri og skulu altíð stremba eftir at gera tað betri.

Ikki langt eftir til val – hvar stendur Sambandsflokkurin

Sambandsflokkurin er ein liberalur flokkur, sum eisini er sosialt sinnaður. Tíverri er flokkurin vorðin ov nógv vavdur inn í eina samgongu, sum dregur flokkin burtur frá teimum politisku kjarnu-virðunum, sum flokkurin annars stendur fyri. Tað fer at stunda til eitt nýtt val-skeið, so flokkurin hevur ikki langa tíð eftir at fremja neyðug mál og tiltøk, og so-leiðis kunna vísa á munagóð avrik (flyta mørk við bygnaðarbroytingum o.a.).

Eg havi skilt, at øll ting-manningin og landsstýris-fólkini vórðu fyri langar tíð síðan samd um at royna eina uppboðssølu. Tí er tað ófatuligt, at ein einstakur landsstýrismaður og ein flokkur sleppur at leiða og stýra hesum økinum uttan nakra sum helst íblanding frá øðrum pørtum av samgonguni. Vit kunnu bara staðfesta við hesum arbeidslagi, at útlitini fyri bygnaðarbroytingum og menning eru svørt.

Spurningurin er m. a., hvat Sambandsflokkurin fer á val uppá, og hvat hann kann vísa á av veruligum avrikum.

Vit skulu við verandi borgarligu samgongu ikki virka á marknaðartreytum og kunnu ikki verða kappingarfør á vælferðarøkinum! Hvar er liberal-sosiali profilurin hjá Sambandsflokkinum, hvørjar eru greiðu politisku raðfestingarnar, og hvat er alternativ við til verandi samgongu?

Lív Clementsen

Vegna jarðarferðar-fyritøkuna Sólsetur

Sólsetur og Sólsetur

Rættleiðing til grein í Dimma-lætting 1. mai 2013 um blaðið hjá Landsfelag Pensjónista, Sólsetur, og jarðarferðarfyritøkuna Sólsetur

Í byrjani av greinini stendur m.a. at heitið á limablaðnum hjá Landsfelag Pensjónista síðani 1996 hevur verið Sólsetur fer nú í søguna, tí ein gravarferðarfyrirætka hevur skrásett seg við navninum. Av tí eg eri blivin spurd av fólki um hetta er so, vil eg fegin koma við eini rættleiðing. Leygardagin 9. juni 2012 stóð á portal.fo

Pensjónstar skipa fyri navnakapping

Blaðið hjá Landsfelag Pensjónista, »Sólsetur«, skal hava nýtt navn. Felagið sigur, at samtykt er, at blaðið eigur at fáa annað navn, ið breitt signalerar, hvat felagið stendur fyri í dagsins samfelag. Kapping verður tí útskrivað um nýtt navn til blaðið, og uppskotini skula verða felagnum í hendi í seinasta lagi 1. september 2012. Navnanevnd verður sett at velja út nýtt blað-

navn ímillum innsendu uppskotini. Øll uppskot eru kærkomin. og fær vinnarin 1.500 kr. í vinnaraløn

Mín viðmerking er

Vit høvdu í eina tíð hugsað um navnið Sólsetur, og høvdu fingið at vita, at ong-in hevði juridiskan rætt til navnið. Tó vildu vit ikki skráseta tað, tí blað teirra eldru bar navnið. Ein mánað eftir at navnakappingin varð útskrivað, avgjórdu vit at skráseta navnið Sólsetur til okkara virksemi, at veita jarðarferðarhjálp, kanska betur kent undir danska orðinum “bedemand” í Føroyum. Sum vit byrjaðu í januar í ár.

Í blaðið teirra eldru fyri apríl stendur grein um hetta og takka vit fyri góð ynskir, sum har verður ynskt okkara virksemi.

VILT TÚ GEVA BLÓÐ?

Hvørji kunnu geva blóð? At gerast blóðgevi krevur bert: Góða heilsu, at tú ert millum 18 og 60 ár og tyngri enn 50 kg. (Blóðgevar kunnu geva blóð til 65 ára aldur.)

Hvat hendir við fyrstu vitjan í blóðbankanum? Spurt verður um heilsustaðuna gjøgnum ánni og blóðroynd verður tikið til ymjar kanningar.

Er alt í lagi, kanst tú geva blóð 2 mánaðir seinli.

Hvørjum tveir blóðgevi? Blóðið verður nýtt til:

- Blóðtrevi orsakað av medisinskum sjúkum, t.d. knabb-meiri • Skurðblóðsleiti • Blóðgeir • Skakastilfelli.

Hvørji kunnu geva blóð? Sum er, eru umleið 3 % av færingum blóðgevar. Skal tveir inn tækast, krevjast í minsta lagi 5 %.

Blóðgevin tekur 5-10 minuttir, og tú merkir einki uttan eitt lítið priki.

Eftir blóðgevu fæst okkurt at drekka, meðan hvilt verður í 10 minuttir.

Vilt tú vera við til at bjarga lívum, kanst tú teknað teg hjá einum av blóðgevarfeløgnum ella umvegis heimasíðuna www.gevidblod.fo

Fólk kunnu geva blóð 3. hvønn mánað.

Felagið Blóðgevi	Blóðgevarar í Suðuroy	Klakavíkar Blóðdonorlið
Blóðbankin á Landspítalshúsinum (i.e. Suðuroy) geta 43 100 Níðarvæn Telefon: 32 45 22 Teldupostur: bbank@sh.fo	Rannsóknarstovan á Suðuroyar Spítalshúsi Sjúkrahúsbekki 19 800 Tveir Telefon: 34 32 70 Teldupostadressa: lab@sh.fo	Rannsóknarstovan á Klakavíkar Spítalshúsi Sniðgera 1 700 Klakavík Telefon: 45 45 45 Teldupostadressa: labblod@ksh.fo

www.gevidblod.fo